

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ”
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
_____ О.І. Гура
«_____» _____ 2015 р.

**Адміністративне та трудове право (соціально-правовий захист
населення)**

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
підготовки бакалаврів
напрям підготовки: 6.010106 «Соціальна педагогіка»**

Кафедра конституційного та трудового права

2015

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою конституційного та трудового права юридичного факультету

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: к.ю.н., доцент кафедри конституційного та трудового права Омельянчик С.В.

ОБГОВОРЕННО ТА РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ КАФЕДРОЮ
«28» серпня 2015 року, протокол № 1

Завідувач кафедри к.ю.н., доцент _____ Г.С. Журавльова

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Адміністративне та трудове право (соціально-правовий захист населення)» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів напряму (спеціальності): 6.010106 «Соціальна педагогіка».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є відносини у сфері публічного управління, надання адміністративних послуг, адміністративного примусу та трудові відносини.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Адміністративне та трудове право (соціально-правовий захист населення)» пов'язана з такими дисциплінами, як «Трудове право України», «Конституційне право України», «Цивільне право України», «Адміністративне право України», «Право соціального захисту».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Адміністративне право.
2. Трудове право.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета навчальної дисципліни «Адміністративне та трудове право (соціально-правовий захист населення)»: надати студентам основні теоретичні знання організаційної структури, функціонального призначення органів виконавчої влади України, основних моделей взаємовідносин осіб із суб'єктами публічної адміністрації, зasadами забезпечення законності при реалізації виконавчої влади, а також засад адміністративної відповідальності та адміністративного процесу; надання студентам практичних навичок тлумачення адміністративно-правових та трудових норм, а також понять та термінів якими оперує наука адміністративного та трудового права.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни «Адміністративне та трудове право (соціально-правовий захист населення)»: визначити сутність, призначення виконавчої влади, її організаційно-правову структуру та функціональне призначення, засади взаємовідносин осіб із суб'єктами публічної адміністрації, засади адміністративної відповідальності як різновиду юридичної відповідальності, засади адміністративного процесу, його сутність та зміст кожного провадження; засвоїти структуру та зміст інститутів галузі трудового права; вивчити систему чинного трудового законодавства та ознайомитися зі змістом основних нормативних актів, що входять до її складу; ознайомитися з офіційними та доктринальними коментарями законодавства, практикою застосування норм трудового права, поглядами науковців та практиків на проблеми трудового права.

**1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:
знати:**

- основні положення Конституції України, Кодексу законів про працю України, Кодексу про адміністративні правопорушення України, стан судової практики;
- організаційно-правову структуру та засади функціонування системи органів виконавчої влади України;
- моделі взаємовідносин осіб із суб'єктами публічної адміністрації;
- засади забезпечення законності при реалізації виконавчої влади;
- засади адміністративної відповідальності;
- сутність та зміст адміністративного процесу, призначення різновидів адміністративних проваджень;
- термінологію, притаманну адміністративному та трудовому праву;

вміти:

- кваліфікувати протиправні діяння із ознаками адміністративного проступку;
 - складати процесуальні документи щодо опосередкування взаємовідносин осіб із суб'єктами публічної адміністрації при реалізації виконавчої влади та при опосередкуванні адміністративно-деліктних відносин;
 - скласти правовий акт управління у відповідності до встановлених вимог;
 - обирати оптимальні правові форми і методи реалізації виконавчої влади;
 - правильно застосовувати нормативний матеріал до конкретних відносин;
 - тлумачити чинне адміністративне та трудове законодавство;
 - користуватися понятійним апаратом галузей;
 - коментувати нормативні положення галузей, спираючись на теоретичні знання.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 54 години 1,5 кредитів ЕКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Адміністративне право.

Тема 1. Предмет, метод та джерела адміністративного права, адміністративно-правові норми.

Предмет адміністративного права: поняття та характеристика. Співвідношення адміністративного права з іншими галузями права. Сутність методів адміністративного права. Система адміністративного права: поняття та характеристика складових елементів. Поняття, види та характеристика джерел адміністративного права. Адміністративні правові норми: поняття та особливості. Структура адміністративно-правової норми. Класифікація адміністративно-правових норм. Реалізація норм адміністративного права: поняття та форми.

Тема 2. Суб'єкти адміністративного права.

Поняття та загальна характеристика суб'єктів адміністративного права. Адміністративна правосуб'єктність: поняття та характеристика. Адміністративно-правовий статус фізичних осіб: громадян України, іноземців, осіб без громадянства, біженців. Адміністративно-правовий статус громадських об'єднань. Адміністративно-правовий статус підприємств та установ. Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України. Адміністративно-правовий статус центральних органів виконавчої влади та місцевих державних адміністрацій.

Тема 3. Адміністративний примус.

Поняття та ознаки адміністративного примусу. Класифікація заходів адміністративного примусу. Правова характеристика примусових заходів адміністративного запобігання. Правова характеристика заходів адміністративного припинення. Правова характеристика заходів адміністративного припинення спеціального призначення.

Тема 4. Адміністративна відповідальність.

Поняття та ознаки адміністративної відповідальності. Відмінність адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності. Правова характеристика обставин що виключать адміністративну відповідальність. Звільнення від адміністративної відповідальності. Правова характеристика обставин що пом'якшують та обтяжують адміністративну відповідальність. Адміністративна деліктологія та адміністративна делікатність. Адміністративне правопорушення (проступок): поняття, ознаки, юридичний склад. Різновиди адміністративно-деліктних складів.

Змістовий модуль 2. Трудове право.

Тема 5. Трудовий договір.

Поняття трудового договору. Сторони трудового договору. Випробування при прийнятті на роботу. Прийняття на роботу та юридичне оформлення трудового договору. Поняття підстав припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Підстави розірвання трудового договору з ініціативи власника. Розірвання трудового договору з ініціативи третіх осіб. Порядок звільнення працівників.

Тема 6. Робочий час і час відпочинку.

Поняття та види робочого часу. Нормативи робочого часу. Режим робочого часу та його види. Облік робочого часу. Надурочні роботи. Поняття часу відпочинку та види часу відпочинку. Порядок надання щорічних відпусток. Цільові відпустки, що не належать до часу відпочинку.

Тема 7. Трудова дисципліна та дисциплінарна відповіальність.

Поняття трудової дисципліни та методи її забезпечення. Внутрішній трудовий розпорядок на підприємствах, в установах, організаціях. Система заходів заохочення працівників як засіб забезпечення трудової дисципліни. Юридична відповіальність за трудовим правом: загальна характеристика та підстави. Дисциплінарна відповіальність працівників.

Тема 8. Матеріальна відповіальність сторін трудового договору.

Поняття та загальна характеристика матеріальної відповіальності, її відмінність від цивільно-правової відповіальності. Підстави матеріальної відповіальності. Види матеріальної відповіальності працівників. Матеріальна відповіальність роботодавця за шкоду, заподіяну працівнику.

3. Рекомендована література

Основна

1. Адміністративне право : підручник / Ю.П. Битяк (кер. авт. кол.), В.М. Гаращук, В.В. Богуцький та ін.; за заг. ред Ю.П. Битяка, В.М. Гаращука, В.В.Зуй. – 2-ге вид., перероб. та доповн. – Х. : Право, 2012. – 656 с.
2. Адміністративне право України. Загальна частина. Академічний курс : [підруч.] / за заг. ред. О.М. Бандурки. – К. : Золота миля, 2011. – 584 с.
3. Коломоєць Т.О. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник / Т.О. Коломоєць, - К. : Юрінком Інтер, 2011, - 576 с.
4. Колпаков В.К. Адміністративна відповіальність (адміністративно-деліктне право) : навч. посібн. / В.К. Колпаков. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 256 с.

5. Курс адміністративного права України : підручн. / В.К. Колпаков, І.Д. Пастух, В.Д. Сущенко [та ін.] / за ред. В.В. Коваленка. – К. : Юрінком Інтер, 2012. – 808 с.
6. Стеценко С.Г. Адміністративне право України : навч. посібн. / С.Г. Стеценко. – К. : Аніка, 2012. – 640 с.
7. Трудове право України: академічний курс: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / П.Д. Пилипенко, В.Я. Буряк, З.Я. Козак та інші; за ред. П.Д. Пилипенка. – К.: Ін Юре, 2014. – 552 с.
8. Гетьманцева Н. Д. Трудове право України (особлива частина) : навч. посіб. / Н. Д. Гетьманцева, І. Г. Козуб. - Чернівці : ЧНУ, 2014. - 504 с.
9. Іншин М. І. Трудове право України : підручник / М. І. Іншин, В. І. Щербина. - Х. : Диса плюс, 2014. - 499 с.
10. Прилипко С.М. Трудове право України : підруч. для студентів юрид. спец. вищ. навч. закл. / С. М. Прилипко [та ін.]. - Харків : Право, 2014. - 757 с.

Додаткова

1. Адміністративне право. Альбом схем : навч. посібн. / Ю.П. Битяк, В.В. Зуй, В.М. Гаращук та ін. – Х. : Національний університет «Юридична академія імені Ярослава Мудрого», 2012. – 160 с.
2. Бойко М.Д. Трудове право України: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2011. – 312 с.
3. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – К.: Вікар, 2008. – 725 с.
4. Бородін І.Л. Адміністративно-юрисдикційний процес: Монографія. – К.: Алерта, 2007. – 184 с.
5. Виконавча влада і адміністративне право / За заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К.: Видавничий Дім "Ін-Юре", 2002. – 668 с.
6. Гаращук В.М. Контроль та нагляд у державному управлінні: Монографія. – Харків: Фоліо, 2002. – 176 с.
7. Гриценко І.С. Становлення і розвиток наукових поглядів на основні інститути вітчизняного адміністративного права: Монографія. – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2007. – 335 с.
8. Гуржій Т.О. Адміністративне право України : навч. посібн. / Т.О. Гуржій. – К. : КНТ, 2011. – 680 с.
9. Ківалов С.В., Біла-Тіунова Л.Р. Адміністративне право України : навч. посібн. / С.В. Ківалов, Л.Р. Біла-Тіунова. – Одеса : Фенікс, 2011. – 400 с.
10. Коліушко І.Б., Авер'янов В.Б., Тимощук В.П., Куйбіда Р.О., Голосніченко І.П. Адміністративна реформа для людини (науково-практичний нарис). – К.: Факт, 2001. – 72 с.
11. Адміністративна відповідальність : навч. посібн. / за аг. ред. Т.О. Коломоєць. – К. : Істина, 2011. – 184 с.
12. Коломоєць Т.О. Адміністративний примус у публічному праві України: теорія, досвід та практика реалізації: Монографія. – Запоріжжя: Поліграф, 2004. – 404 с.

13. Коломоєць Т.О., Сквірський І.О. Виправні роботи як вид адміністративного стягнення за законодавством України: Монографія. – К.: Істина, 2008. – 184 с.
14. Колпаков В.К. Адміністративно-деліктний правовий феномен: Монографія. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 528 с.
15. Лук'янець Д.М. Адміністративно-деліктні відносини в Україні: теорія та практика правового регулювання: Монографія. – Суми: ВДТ "Університетська книга", 2006. – 367 с.
16. Хорощак Н.В. Адміністративні стягнення за законодавством України: Монографія. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2004. – 172 с.
17. Чабан В.П. Акти адміністративного примусу в діяльності міліції України: Навч. посібн. – К.: Атіка, 2002. – 144 с.
18. Ярмакі Х.П. Адміністративно-наглядова діяльність міліції в Україні: Монографія. – Одеса: Юридична література, 2006. – 336 с.

Інформаційні ресурси

1. Система інформаційно-правового забезпечення ЛГА: ЗАКОН
2. Верховна Рада України: офіційний веб-портал [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://iportal.rada.gov.ua/>
3. Президент України Віктор Янукович: офіційне інтернет-представництво [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/>
4. Урядовий портал: єдиний веб-портал органів виконавчої влади України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
5. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Всеукраїнський юридичний портал [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://jurconsult.net.ua/>
7. Національна академія правових наук України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.aprnu.kharkiv.org/>
8. Інститут законодавства Верховної Ради України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://instzak.rada.gov.ua/instzak/control/uk/index>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання - залік.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		Залік
90 – 100	A	
82-89	B	зараховано
74-81	C	

64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	
0-34	F	незараховано

5. Засоби діагностики успішності навчання.

Діагностика залишкових базових знань проводиться з використанням комплектів контрольних робіт (**KKР**), підготовлених відповідно до пройденого студентами навчального матеріалу.

Вимоги до комплексної контрольної роботи:

- Два теоретичні питання
- Десять тестових завдання (структуря: запитальна (змістовна) частина, чотири варіанти відповіді)
- Дві задачі (структуря: характеристика ситуації (виходні умови), завдання – розробити варіанти розв'язання проблеми, обрати правильний; обґрунтувати та оформити його належним чином).

Шкала оцінювання комплексної контрольної роботи 100 балів:

- Теоретичне питання – 10 балів (загалом 20 балів);
- Тестове завдання – 5 балів (загалом 50 балів).
- Задача – 15 балів (загалом 30 балів).